

«Терісаққан ауылының негізгі орта мектебі» КММ
2025-2026 оқу жылына арналған «Адал азамат» біртұтас тәрбие
бағдарламасын жүзеге асыру туралы I тоқсан бойынша
тәрбие жұмысына талдау

Мемлекет басшысы Ұлттық құрылтайдың төртінші отырысында «Біртұтас тәрбие» бағдарламасының атауын «Адал азамат» деп өзгерту туралы шешім қабылдады. (бұдан әрі – Бағдарлама). Бағдарлама бұған дейін іске асырылған бастаманың толыққанды жалғасы болып табылады. Бағдарламаның түпкі мақсаты «Адал азамат» тұжырымдамасының идеалдарына сай, патриоттық рухта тәрбиеленген, білімді әрі жасампаз ұрпақты қалыптастыру.

Жаңа оқу жылында тәрбие жұмысы МЖМББС сәйкес айқындалған негізгі 6 құндылық негізінде ұйымдастырылады.

Тәрбиенің мәні – ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар негізінде білім алушылардың тұлғалық қасиеттерін қалыптастыру үшін жағдай жасау. Құндылықтар адамның белгілі бір әрекет етуге деген тұрақты сенімін білдіреді және жеке адамның да, бүкіл қоғамның да өркендеуінің негізі болып табылады. Құндылық білім алушының өмірлік ұстанымына, іс-әрекетіне, мінез-құлқына, дүниетанымына және этикалық нормаларды сақтауына әсер етеді. Әрбір құндылық оқу, тәрбие процесінде жүйелі түрде көрінеді. Тәрбиенің негізі – оқыту, тәрбие және дамудың бірлігін қамтитын үйлесімді дамыған тұлға «Толық адам» ұлттық идеалы болып табылады. Тәрбие – ұрпақты биік мұратқа жетелейтін сапалы білімнің тұғыры және тұлғаның адамгершілік тұрғыдан толысуын қамтитын үздіксіз процесс. Әр ай тұлғаны қалыптастыруға бағытталған іс-шараларды қамтиды: сынып сағаты 34/33, жалпы мектепішілік іс-шара 42, 6 - құндылық, 6 - жоба, 6 - алдын алу іс-шарасы.

Тәрбие жұмысының негізгі әлеуметтік жобалары:

- «Қамқор» - әлеуметтік жобаларды жүзеге асыру арқылы құндылықтарды дәріптеу.
- «Еңбегі адал – жас өрен» - білім алушылардың әртүрлі мамандыққа деген қызығушылығын арттыру және еңбекқорлық идеясы арқылы құндылықтарды дәріптеу.
- «Smart bala» - инновациялық жобалар конкурсы арқылы құндылықтарды дәріптеу.
- «Шабыт» - білім алушылардың шығармашылық әлеуетін ашу арқылы құндылықтарды дәріптеу.
- «Ұшқыр ой алаңы» - тілдік дағдыларды дамыту және тақырыптық талқылау арқылы құндылықтарды дәріптеу.

«Балалар кітапханасы» - кітап оқуға және білім алуға қызығушылықты қалыптастыру

Тәрбие жоспары құндылықтарды қалыптастырудағы күнделікті, апта, ай сайын өткізілетін тұрақты іске асырылатын іс-шараларды қамтиды. Құндылықтардың білім, білік және дағды түрінде ұсынылған жүйесі оқу-тәрбие процесін ұйымдастыруда және сынып сағаттарын жоспарлауда қолданылады. Әр сынып сағатының соңында 10 минут көлемінде білім

алушының жеке қауіпсіздігіне уақыт бөлу ұсынылады, яғни қауіпсіздік сағаты өткізіледі.

Тәрбие мен оқытудың сабақтастығын қамтамасыз ету үшін білім алушылардың білім, білік және дағдыларының сипаты ұсынылады. Ұсынылған құндылықтар жүйесін мектеп педагогтері сынып сағаттарын мақсатты түрде жоспарлауда және күнделікті сабақ мазмұнына кіріктіруде қолдана алады. Бұл білім алушылардың бойына құндылықтарды дарытуда және олардың табысты әлеуметтенуіне, зияткерлік және тұлғалық дамуына, сондай-ақ Қазақстанның болашақ азаматтарының кәсіби қалыптасуына ықпал ете алады.

Сынып сағаттарының мазмұнына келесі алдын алу шаралары біріктіріледі:

Цифрлық әлемде қауіпсіз қадам;
Буллингтен қорған!
Ойынға салауатты көзқарас;
Өмірге салауатты қадам;
Қоғамдық мүлікті қорға!
Қауіпсіз қоғам.

Күнделікті сабақтың қысқа мерзімді жоспарларын әзірлеуде Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартында берілген жалпы білім беру мазмұнының базалық құндылықтары мен жалпыадамзаттық және қазақ халқының ұлттық құндылықтарын кіріктіру ұсынылады. Ұлттық тәрбие алған ұрпақ дені сау, білімді, ақылды, ұлтжанды, еңбекқор, сыпайы, кішіпейіл болып өседі.

2025-2026 оқу жылындағы атаулы күндер

- Қазақтың ұлы ақыны, ағартушы, саяси қайраткер Абай (Ибраһим) Құнанбаевтың туғанына 180 жыл (10.08.1845 – 1904);
- Жазушы, қоғам қайраткері, Кеңес Одағының батыры Мәлік Ғабдуллиннің туғанына 110 жыл (15.11.1915-02.11.1973);
- Қазақтың тұңғыш романының авторы, ақын, публицист, мәдениет және қоғам қайраткері Міржақып Дулатовтың туғанына 140 жыл (21.11.1885-05.10.1935);
- Жазушы, қазақ балалар әдебиетінің негізін салушы Сапарғалы Ысқақұлы Бегалиннің туғанына 130 жыл (24.11.1895-05.03.1983);
- Көрнекті ағартушы, тарихшы, публицист, лингвист, географ, музыка зерттеуші, археолог, этнограф Шоқан Шыңғысұлы Уәлихановтың туғанына 190 жыл (1835-1865);
- Халық қаһарманы, жазушы Бауыржан Момышұлының туғанына 115 жыл (24.12.1910-10.06.1982);
- Халық поэзиясының алыбы, ақын, ұлы жыршы Жамбыл Жабаевтың туғанына 180 жыл (1846-1945);
- Қоғам және мемлекет қайраткері, Алаш қозғалысының жетекшісі Әлихан Нұрмұхамедұлы Бөкейхановтың туғанына 160 жыл (25.03.1866-1937);
- Педагог, қоғам қайраткері Ахмет Қуанұлы Жұбановтың туғанына 120 жыл (29.04.1906-1968)

**Тәрбие жұмысы келесі нормативтік-құқықтық негіздерге сүйеніп
жасалды:**

- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319 Білім туралы заңы;
- Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы ҚР Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 249 Қаулысы;
- «Білім беру ұйымдарында «Біртұтас тәрбие» бағдарламасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2024 жылғы 30 шілдедегі № 194 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 26 мамырдағы № 123 бұйрығына ;
- «Тиісті типтердегі және түрлердегі мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» ҚР Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрығы;
- «Қазақстан Республикасы білім беру саласындағы қызметті жүзеге асыратын террористік тұрғыдан осал объектілерінің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы» ҚР БҒМ 30.03.2022 ж. № 117 бұйрығы;
- «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» (Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 26 желтоқсандағы № 518-IV Кодексі;
- «Кәмелетке толмағандардың істері және олардың құқықтарын қорғау жөніндегі комиссия туралы үлгі ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 11 маусымдағы № 789 қаулысы;
- «Балаларды зорлық-зомбылықтан қорғау, суицидтің алдын алу және олардың құқықтары мен саламаттығын қамтамасыз ету жөніндегі 2023 – 2025 жылдарға арналған кешенді жоспарды бекіту туралы» ҚР Үкіметінің 31.08. 2023 ж. № 748 қаулысы;
- «Білім беру ұйымдарына және олардың аумақтарына әкелуге тыйым салынған, оларда пайдаланылуы шектелген нәрселер мен заттардың тізбесін бекіту туралы» ҚР БҒМ 25.05.2021 ж. № 235 бұйрығы;
- «Баланың құқықтары туралы» Қазақстан Республикасындағы 2002 жылғы 8 тамыздағы N 345 Заңы;
- «Орта білім беру ұйымдарында сынып жетекшілігі туралы ережені бекіту туралы» ҚР БҒМ 12.01.2016 ж. №18 бұйрығы;
- «Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау қағидаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ 12.01.2022 ж. №4 бұйрығы;
- «Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларын бекіту туралы ҚР Денсаулық сақтау министрінің 05.08.2021 ж. № ҚР ДСМ-76 бұйрығы;
- «Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту, орта, арнаулы, қосымша, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының педагогтері жүргізу үшін міндетті құжаттардың тізбесін және олардың нысандарын бекіту туралы» ҚР БҒМ 6.04.2020 ж. №130 бұйрығы;

- «Орта білім беру ұйымдары үшін міндетті мектеп формасына қойылатын талаптарды бекіту туралы» ҚР БҒМ 14.01.2016 ж. №26 бұйрығы;
- «Орта білім беру ұйымдарында мектепшілік есепке алуды жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2023 жылғы 3 наурыздағы № 61 бұйрығы;
- «Баланы жәбірлеудің (буллингтің) профилактикасы қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 21 желтоқсандағы № 506 бұйрығы.

2025-2026 оқу жылында бастауыш, негізгі, орта білім беру ұйымдарында «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасын жүзеге асыруға бағытталған іс-шаралар

1 қыркүйек-білім күніне арналған «Мектебім–мейірім мекені» атты салтанатты жиынын 1-9 сынып оқушыларына өткізу.

«Менің Отаным – Қазақстан!» тақырыбында бірыңғай сынып сағаттарын өткізу Мектеп оқушыларына «Мектептің ішкі тәртіп ережелері мен мектеп формасына қойылатын талаптары» ақпараттық түсіндіру жұмыстары

«Отбасы» күніне орай «Отбасы-тәрбиенің алтын бесігі» атты челленджін ұйымдастыру

https://www.instagram.com/p/DONrUJVjVvq/?img_index=2&igsh=ZmRxZHZkbnUwcW80

Ата-аналарды педагогикалық қолдау орталығы жұмысының бір бөлігі ретінде ата-аналарға баласының уақытты басқару және оны тиімді ұйымдастыра білу, оқу және уақытты бірлесіп жоспарлау тәсілдері туралы «Уақытты басқару және өзін-өзі ұйымдастыру» тақырыбында кеңес беру

<https://www.instagram.com/p/DOaQ5jTCMcx/?igsh=cjMyMjByaTR4Mnpw>

«Жас Ұлан» балалар мен жас өспірімдер қоғамдық бірлестігінің қызметін ұйымдастыру, белсенділерін тағайындау, ұланбасын сайлау.

https://www.instagram.com/p/DOcw9EMiCUF/?img_index=1&igsh=bXY3ZDZi2JwYzVt

Сынып сағаты:(қауіпсіздік сабағы 10 мин)

«Қоғамдық мүлікті қорға» (1-4)

«Буллингтен қорған!» (5-9)

«Денсаулық басты байлық!»

денсаулық күнін өткізу

<https://www.instagram.com/p/DOdfpxoCPoD/?igsh=MWhqbGw5c29wbGN2dQ==>

«Қамқор» жобасы аясында Қарттар күніне орай «Қариялы ел – қазыналы ел!» атты қайырымдылық акция ұйымдастыру

«Қарт жүрген жер береке» тақырыбында 1-9 сыныптар арасында сынып сағаттарын өткізу;

<https://www.instagram.com/reel/DOuuMPnCJcO/?igsh=MWt0NnhrdXNyc2FsaA==>

Білім алушылардың бойында азаматтық жауапкершілік дағдылары мен көшбасшылық, шығармашылық қабілеттерін дамыту мақсатында «Дублер» күнін ұйымдастыру

Мұғалімдер күнін мерекелеуге арналған тақырыптық іс-шаралар өткізу:

«Ұстаз-мектептің жүрегі» мерекелік бағдарлама

«Мектебің алтын ұяң жарқыраған, Ұстазың-бұлақ көзі сарқыраған» тақырыптарында 8-9 сынып оқушылары арасында эссе жазу байқауын ұйымдастыру;

<https://www.instagram.com/reel/DOvD1xojXQ7/?igsh=bjA3Z2h5b21idWZh>

«Ұстаздарға мың алғыс!» тақырыбында ардагер ұстаздармен кездесулер ұйымдастыру;

<https://www.instagram.com/reel/DOvD1xojXQ7/?igsh=bjA3Z2h5b21idWZh>

«Еңбегі адал–жасөрен» жобасын іске асыру бағытында «Күзгі асар» атты жәрмеңкесін ұйымдастыру.

<https://www.instagram.com/reel/DQV3lvSiJQI/?igsh=NmJ0dXMzYnJvNnZq>

<https://www.instagram.com/reel/DQV4HuwCDZv/?igsh=a3plZzV2bDNxMTR5>

«Қарапайым сөз – үлкен қолдау: достықтың психологиялық күші» (видео байқау 25 қазан – Республика күні мерекесіне орай «Республикам менің!» бірыңғай сынып сағаттары, «Менің арманымдағы Қазақстан» сурет, «Туған елім Қазақстан!» атты мерекелік іс-шаралар «Жас Ұлан» ұйымына мектеп оқушыларын салтанатты түрде қабылдау .

<https://www.instagram.com/p/DQV5KuiiPYI/?igsh=MTc2MGtwaGdrZTR0Zw==>

I тоқсандағы тәрбие жұмысы мектептің жылдық жоспарына және «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасына сәйкес жүйелі түрде ұйымдастырылып, сапалы деңгейде өткізілді.

Тәрбие үдерісі оқушылардың жас ерекшеліктерін, қызығушылықтарын және рухани қажеттіліктерін ескере отырып жүргізілді. Мектеп ұжымы, ата-аналар және қоғамдық ұйымдардың бірлесе жұмыс істеуі нәтижесінде оқушылардың бойында жауапкершілік, адамгершілік, адалдық және еңбексүйгіштік қасиеттерін қалыптастыру бағытында оң нәтижелерге қол жеткізілді. Оқушылар арасында құқық бұзушылық, тәртіпсіздік, келеңсіз жағдайлар тіркелмеді.

Педагогикалық ұжымның және сынып жетекшілердің кәсіби белсенділігі артты, тәрбие жұмысының мазмұны жаңартылып, заманауи әдістер қолданылды. I тоқсанда өткізілген іс-шаралар оқушылардың тұлғалық дамуына, өз ойларын еркін жеткізуге, патриоттық және азаматтық ұстанымдарын нығайтуға ықпал етті.

Мектепте қалыптасқан тәрбиелік орта мен ынтымақтастық атмосфера оқушылардың мектеп өміріне белсенді араласуына мүмкіндік туғызды.